
Документ за разглеждане в заседание

A9-0269/2023

20.9.2023

ДОКЛАД

за мобилизиране на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз с цел предоставяне на помощ на Румъния и Италия във връзка с природни бедствия, настъпили през 2022 г., и на Турция във връзка със земетресенията през февруари 2023 г.
(COM(2023)0381 – C9-0318/2023 – 2023/0297(BUD))

Комисия по бюджети

Докладчик: Каталин Чех

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
ПРИЛОЖЕНИЕ: РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА.....	6
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....	8
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ.....	11
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ.....	12

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно предложението за решение на Европейския парламент и на Съвета за мобилизиране на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз с цел предоставяне на помощ на Румъния и Италия във връзка с природни бедствия, настъпили през 2022 г., и на Турция във връзка със земетресенията през февруари 2023 г.

(COM(2023)0381 – C9-0318/2023 – 2023/0297(BUD))

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Европейския парламент и Съвета (COM(2023)381 – C9-0318/2023),
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз¹,
- като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) № 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021 — 2027², и по-специално член 9 от него,
- като взе предвид Междуинституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси³, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси, и по-специално точка 10 от него,
- като взе предвид специалния доклад на Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC) относно глобалното затопляне с 1,5°C, неговия специален доклад относно изменението на климата и земята и специалния му доклад относно океаните и криосферата в един променящ се климат,
- като взе предвид споразумението, прието на 21-вата Конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (COP 21) в Париж на 12 декември 2015 г. („Парижкото споразумение“),
- като взе предвид своята резолюция от 18 май 2021 г. относно прегледа на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз⁴,

---

¹ ОВ L 311, 14.11.2002 г., стр. 3.

² ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 11.

³ ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 28.

⁴ ОВ C 15, 12.1.2022 г., стр. 2.

- като взе предвид своята резолюция от 15 декември 2022 г. относно подобряването на многогодишната финансова рамка за периода 2021 — 2027 г.: устойчив бюджет на ЕС, адаптиран към новите предизвикателства⁵,
  - като взе предвид доклада на комисията по бюджети (А9-0269/2023),
- А. като има предвид, че регионите в Централна Италия бяха засегнати от речни и внезапни наводнения между 15 и 17 септември 2022 г., довели до общи преки щети, които италианските органи оценяват на 837,56 милиона евро;
- Б. като има предвид, че югоизточната част на Румъния беше засегната от тежка суша в началото на юли 2022 г., довела до общи преки щети, които румънските органи оценяват на 1,31 милиарда евро;
- В. като има предвид, че на 6 февруари 2023 г. две силни земетресения с магнитуд 7,8 M_w и 7,5 M_w ⁶ засегнаха южните части на Турция в региона на Кахраманмараш, а на 20 февруари 2023 г. друго мощно земетресение със степен 6,3 M_w засегна региона Хатай, и че те доведоха до общи преки щети, които според Комисията възлизат на 78,8 милиарда евро;
1. изразява най-дълбока солидарност с всички жертви, техните семейства и всички лица, засегнати от сушата в Румъния, разрушителните наводнения в Италия и земетресенията в Турция, както и с националните, регионалните и местните органи и неправителствените организации, участващи в усилията за оказване на помощ;
  2. приветства решението като осезаема и видима форма на солидарност на Съюза с неговите граждани и регионите в засегнатите райони в Румъния, Италия и Турция; отново подчертава значението на осведомяването на обществеността за съществената помощ, предоставяна чрез фонд „Солидарност“ на ЕС, за да се повиши още повече доверието на гражданите в инструментите и програмите на Съюза; призовава Комисията и държавите членки да увеличат усилията си в областта на комуникацията с цел повишаване на обществената осведоменост относно интервенциите, осъществени с помощта на финансиране по линия на фонд „Солидарност“;
  3. подчертава нарастващия брой тежки и разрушителни природни бедствия в Европа; подчертава, че поради изменението на климата екстремните метеорологични явления, като наблюдаваните в Румъния и Италия, водещи до извънредни ситуации, ще се засилят и умножат още повече; подчертава, че фонд „Солидарност“ е само инструмент за облекчаване на последиците и че изменението на климата изисква преди всичко превантивна политика в съответствие с международните ангажименти на Съюза и Зеления пакт; поради това настоятелно призовава Съюза да увеличи усилията си за справяне с изменението на климата както на своя територия, така и в световен мащаб; призовава в това отношение за преразглеждане на регламенти (ЕО) № 2012/2002 и (ЕС, Евратом) 2020/2093 за по-добро разграничаване на средствата, предназначени за държавите членки, от средствата,

---

⁵ ОВ С 177, 17.5.2013 г., стр. 115.

⁶ M_w е сеизмичната магнитудна скала по Рихтер или моментна магнитудна скала.

предназначени за трети държави поради ограничения размер на ресурсите на фонд „Солидарност“;

4. подчертава, че резервът за солидарност и спешна помощ (SEAR) е постоянно изчерпан и следователно не е достатъчен за компенсиране на последиците от причинени от човека и природни бедствия, и особено бедствия, свързани с изменението на климата; подчертава, че това финансиране е недостатъчно за покриване на потребностите на районите, засегнати от природни бедствия; поставя по същество въпроса дали фонд „Солидарност“ е подобаващо адаптиран към бъдещите последици от изменението на климата; изразява съжаление, че максималната сума, която е на разположение за мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“, е много по-ниска от потенциалния размер на помощта, която би могла да бъде покрита; отново заявява, че наличните ресурси за фонд „Солидарност“ следва да бъдат увеличени значително като част от междинното преразглеждане на многогодишната финансова рамка; настоятелно призовава Комисията да увеличи бюджета на SEAR и значително да подсили годишния бюджет на фонд „Солидарност“, за да може той да реагира адекватно на по-интензивните природни бедствия в рамките на Съюза и да предоставя осезаема подкрепа на засегнатите от тях държави членки с оглед на мащаба и честотата на този вид извънредни ситуации, и особено извънредните ситуации, свързани с изменението на климата;
5. настоятелно призовава Комисията да представи модел за по-бързо и по-навременно мобилизиране на фонд „Солидарност“, включително времето, необходимо за разглеждане на заявленията, за да се даде възможност на съответните органи да отговорят на нуждите от възстановяване възможно най-скоро; припомня, че отпускането, управлението и усвояването на безвъзмездните средства от фонд „Солидарност“ следва да бъде възможно най-прозрачно и че безвъзмездните средства трябва да бъдат използвани в съответствие с принципите на добро финансово управление; подчертава неотложната необходимост от отпускане на финансова помощ чрез фонд „Солидарност“, за да може подкрепата да достигне до засегнатите региони навреме и да се предостави необходимата помощ за съответните операции, както беше поискано от държавите членки, например за възстановяване на инфраструктура, спасителни служби, включително противопожарни действия, възстановяване на засегнатите селскостопански райони и водоснабдяване;
6. одобрява приложеното към настоящата резолюция решение;
7. възлага на своя председател да подпише настоящото решение заедно с председателя на Съвета и да осигури публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*;
8. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция, включително приложението към нея, съответно на Съвета и на Комисията.

ПРИЛОЖЕНИЕ: РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за мобилизиране на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз с цел предоставяне на помощ на Румъния и Италия във връзка с природни бедствия, настъпили през 2022 г., и на Турция във връзка със земетресенията през февруари 2023 г.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взеха предвид Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“¹ на Европейския съюз, и по-специално член 4, параграф 3 от него,

като взеха предвид Междунституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление (ПА) и относно новите собствени ресурси², включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси, и по-специално точка 10 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

като имат предвид, че:

- (1) Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз („Фондът“) има за цел да се осигури възможност на Съюза да реагира по бърз, ефективен и гъвкав начин на извънредни ситуации с цел да се покаже солидарност с населението на регионите, засегнати от големи или регионални природни бедствия или тежки извънредни ситуации в областта на общественото здраве.
- (2) Фондът не трябва да надхвърля таваните, определени в член 9 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета³.
- (3) На 6 септември 2022 г. Румъния подаде заявление за мобилизиране на средства от Фонда след сушата през лятото на 2022 г.
- (4) На 8 декември 2022 г. Италия подаде заявление за мобилизиране на средства от Фонда след наводненията в регион Марке през септември 2022 г.
- (5) На 20 април 2023 г. Турция подаде заявление за мобилизиране на средства от Фонда след земетресенията през февруари 2023 г.
- (6) Гореспоменатите заявления отговарят на условията за отпускане на финансова помощ от Фонда, определени в член 4 от Регламент (ЕО) № 2012/2002.
- (7) Поради това следва да бъдат мобилизирани средства от Фонда, за да се предостави финансова помощ на Румъния, Италия и Турция.

¹ ОВ L 311, 14.11.2002 г., стр. 3.

² ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 28.

³ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 11).

- (8) За да се сведе до минимум времето за мобилизиране на средства от Фонда, настоящото решение следва да се прилага от датата на приемането му,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

В рамките на общия бюджет на Съюза за 2023 финансова година от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз се мобилизират средства под формата на бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания във връзка с природни бедствия, както следва:

- а) сумата от 33 895 935 EUR се предоставя на Румъния във връзка със сушата през лятото на 2022 г.;
- б) сумата от 20 939 095 EUR се предоставя на Италия във връзка с наводненията в регион Марке през 2022 г.;
- в) сумата от 400 000 000 EUR се предоставя на Турция във връзка със земетресенията през февруари 2023 г.;

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

То се прилага от ... г. [датата на приемането му]*.

Съставено в ...,

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

---

* Датата да се попълни от Парламента преди публикуването в ОВ.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Комисията предлага да се мобилизират средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (наричан по-нататък „фонд Солидарност“) за предоставяне на финансова помощ в общ размер на 454 835 030 EUR във връзка с природните бедствия в Румъния и Италия през 2022 г. и в Турция през 2023 г.

Румъния — голямо природно бедствие: суша

От март 2022 г. тежка суша засегна особено силно югоизточната част на Румъния. Сушата и двете последователни горещи вълни в края на юни — началото на юли 2022 г. се отразиха отрицателно на културите. Валежите закъсняха, за да компенсират и облекчат стреса за растителността и културите. В резултат на по-влажното и по-хладно време в края на август и началото на септември, горещият и сух период отмина през есента. Румъния беше също една от най-тежко засегнатите държави от горски пожари през 2022 г. Данните, изготвени от Европейската информационна система за горски пожари (EFFIS), показват, че са изгорели около 163 536 хектара. През 2022 г. горските пожари в Румъния се съсредоточиха главно в два региона: западните райони на страната, в които най-засегнатите видове растителност бяха гори и храсти, както и делтата на река Дунав в източната част на страната, в които възникнаха голям брой значителни пожари.

Румънските органи оценяват общите преки щети, причинени от бедствието, на 1,31 милиарда евро. Тази сума надвишава прага за „голямо природно бедствие“ в Румъния — 0,6% от brutния национален доход (БНД), който през 2022 г. възлизаше на 1 290 495 милиона евро. Поради това бедствието се квалифицира като „голямо природно бедствие“ съгласно член 2, параграф 2 от Регламента.

Италия — регионално бедствие: наводнение в регион Марке

Между 15 и 17 септември 2022 г. регионите в Централна Италия бяха засегнати от интензивни валежи, довели до речни и внезапни наводнения. По-специално предпоставките за бури, които се развиват от умбрийската страна на Апенините, засегнаха планинската област на Марке, което на 15 септември в крайна сметка предизвика интензивни и локализиращи гръмотевични бури със забележителни нива на валежи. Поради екстремното метеорологично събитие провинциите Песаро-Урбино, Анкона и Мачерата претърпяха наводнения и ерозия по протежението на главните и вторичните реки, което доведе до разрушаване или повреждане на инфраструктурата, мащабно наводняване в заливната равнина, както и щети както на обществени, така и на частни сгради и стоки. Три реки излязоха също от коритата си и наводниха околните райони. Засегнатата от екстремните метеорологични явления площ представлява общо 43% от общата сухоземна площ на регион Марке. Последниците от събитието бяха драматични. Освен значителните икономически загуби загинаха 12 души.

Италианските органи оценяват общите преки щети, причинени от бедствието, на 837,56 милиона евро. Тази сума представлява 1,98% от БВП на регион Марке и надвишава приложимия праг за „регионално бедствие“, който е 1,5% от БВП на даден регион, което в настоящия случай е 635,88 милиона евро. С оглед на гореизложеното бедствието се определя като „регионално природно бедствие“.

Турция — голямо природно бедствие: земетресения

На 6 февруари 2023 г. две силни земетресения с магнитуд $7,8 M_w$ и $7,5 M_w$ ⁴ засегнаха южните части на Турция в региона на Кахраманмараш (близо до границата със Северна Сирия). Земетресението с магнитуд $7,8 M_w$ от 6 февруари е най-силното в Турция след земетресението в Ерзинджан през 1939 г. със същия магнитуд и е второто по сила в историята на страната след земетресението в северната част на Анадола през 1668 г. В резултат на тези две земетресения над 50 хиляди души загубиха живота си, а в 11 провинции бяха нанесени значителни материални щети. Според оценката близо 1 милион сгради са претърпели щети, от които приблизително 280 000 са се срутили или са претърпели сериозни щети. Земетресенията повредиха сериозно пътищата, железопътния транспорт, комуникациите, енергетиката, мрежите за доставка на природен газ и водната инфраструктура. Оценява се, че са били засегнати около 14 милиона души, или 16% от населението на Турция. На 20 февруари 2023 г. друго мощно земетресение със степен $6,3 M_w$ засегна региона Хатай. Сеизмичната последователност е резултат от плиткки разломи, предизвикани от приплъзване.

Турските органи оценяват общите преки щети, причинени от бедствието, на 81,7 милиарда евро. Комисията прие 78,8 милиарда евро като правдоподобни общи преки щети. Тази сума надвишава приложимия за Турция праг за „голямо природно бедствие“ от 3 милиарда евро по цени от 2011 г., което съответства на 3 804,725 милиона евро по текущи цени през 2023 г. Поради това бедствието се квалифицира като „голямо природно бедствие“ съгласно член 2, параграф 2 от Регламента.

Заклучение

Методиката за изчисляване на помощта беше изложена в годишния доклад относно фонд „Солидарност“ за периода 2002 — 2003 г. и приета от Съвета и от Европейския парламент. Поради това Комисията предлага на бюджетния орган да мобилизира следните суми за заявленията от Румъния и Италия:

Държавни членки	Вид бедствие	Общ размер на преките щети (EUR)	Праг за регионални бедствия (EUR)	Праг за големи бедствия (EUR)	2,5% от общия размер на преките щети (до прага за големи бедствия) (EUR)	6% от преките щети над прага (EUR)	Общ размер на предложената помощ (EUR)
Румъния — суша	Голямо (член 2, параграф 2)	1 317 721 000	Неприложимо	1 290 495 000	32 262 375	1 633 560	33 895 935
Италия — наводнения	Регионално (член 2, параграф 3)	837 563 818	635 880 000	Неприложимо	20 939 095	Неприложимо	20 939 095
ОБЩО							54 835 030

В съответствие с член 9, параграф 2 от Регламента за МФР общият годишен таван за SEAR е 1 200 000 000 EUR по цени от 2018 г., или 1 324 897 000 EUR по текущи цени.

⁴ M_w е сеизмичната магнитудна скала по Рихтер или моментна магнитудна скала.

Член 9, параграф 4 от Регламента за МФР предвижда, че 25% от общото годишно разпределение на SEAR (331 224 250 EUR по текущи цени за 2023 г.) стават достъпни за всички компоненти на SEAR от 1 октомври. Също така, в съответствие с член 9, параграф 4 от Регламента за МФР, максималната сума, която може да бъде мобилизирана от фонд „Солидарност“, е 50% от общите средства, отпуснати за SEAR, след приспадане на горепосочените 25%.

Следователно максималната сума, която може да бъде мобилизирана от фонд „Солидарност“ към настоящия момент от средствата, заделени през 2023 г. за SEAR, е 496 836 375 EUR. В съответствие с член 4а, параграф 4 от Регламента за фонд „Солидарност“ сумата от 50 000 000 EUR вече е вписана в общия бюджет за 2023 г. за плащането на евентуални бъдещи авансови суми.

Налична сума по фонд „Солидарност“ през 2023 г.:	
Общо годишно заделени средства за SEAR през 2023 г.	1 324 897 000
Годишно разпределение на SEAR за 2023 г., предназначено за фонд „Солидарност“	496 836 375
- Сума, която да бъде мобилизирана за Румъния и Италия	- 54 835 030
Оставаща сума за мобилизиране (включително 50 милиона евро, вписани в бюджета в съответствие с член 4а, параграф 4 от Регламента за фонд „Солидарност“)	442 001 345

Що се отнася до заявлението от Турция, беше използвана същата методика за изчисляване на помощта като определената в годишния доклад относно фонд „Солидарност“ за периода 2002 — 2003 г., приета от Съвета и от Европейския парламент.

	Вид бедствие	Общ размер на преките щети (EUR)	Праг за големи бедствия (EUR)	2,5% от общия размер на преките щети до прага (EUR)	6% от преките щети над прага (EUR)	Потенциален размер на помощта (EUR)	Общ размер на предложената помощ (EUR)
Турция — земетресение	Голямо (член 2, параграф 2)	78 799 164 182	3 804 725 000	95 118 125	4 499 666 351	4 594 784 476	400 000 000

Изчисляването на потенциалната помощ от фонд „Солидарност“ за Турция води до сума, която надвишава наличните бюджетни средства на този етап. Комисията предлага фонд „Солидарност“ да бъде мобилизиран за Турция в съответствие с очаквания размер на подкрепата от фонд „Солидарност“ в рамките на ангажимента на Комисията, поет на международната донорска конференция от 20 март 2023 г., който възлиза на 400 милиона евро. След това мобилизиране оставащата сума ще бъде 42 001 345 EUR.

Докладчикът препоръчва бързо одобрение на предложението за решение на Комисията, приложено към настоящия доклад, което ще доведе до бързото мобилизиране на горепосочените суми, в знак на европейска солидарност с Румъния, Италия и Турция. Докладчикът призовава Комисията финансирането да се предостави с особена спешност.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	20.9.2023
Резултат от окончателното гласуване	+: 26 -: 1 0: 2
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Rasmus Andresen, Pietro Bartolo, Olivier Chastel, David Cormand, Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Monika Hohlmeier, Moritz Körner, Joachim Kuhs, Margarida Marques, Victor Negrescu, Dimitrios Papadimoulis, Karlo Ressler, Bogdan Rzońca, Eleni Stavrou, Nils Torvalds, Nils Ušakovs
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Anna-Michelle Asimakopoulou, Martin Hojsík, Jan Olbrycht, Grzegorz Tobiszowski
Заместници (чл. 209, пар. 7), присъствали на окончателното гласуване	Asim Ademov, Estrella Durá Ferrandis, Daniel Freund, Ralf Seekatz

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

26	+
ECR	Bogdan Rzońca, Grzegorz Tobiszowski
PPE	Asim Ademov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Monika Hohlmeier, Jan Olbrycht, Karlo Ressler, Ralf Seekatz
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Martin Hojsík, Nils Torvalds
S&D	Pietro Bartolo, Estrella Durá Ferrandis, Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Eero Heinäluoma, Margarida Marques, Victor Negrescu, Nils Ušakovs
The Left	Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, David Cormand, Daniel Freund, Alexandra Geese

1	-
Renew	Moritz Körner

2	0
ID	Joachim Kuhs
PPE	Eleni Stavrou

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“